

مقدمه

پکان یا گردوی آمریکایی بومی بخش‌های مرکزی و جنوبی آمریکا شمالی می‌باشد. عمر درختان پکان زیاد است. در موطن اصلی درختان ۱۰۰۰ ساله یافت می‌شود. بیش از ۵۰۰ رقم از آن شناخته شده است. سایر کشورهای تولید کننده پکان عبارتند از: استرالیا، برزیل، چین، اسرائیل، مکزیک، آفریقای جنوبی و پرو. این درخت در مناطقی با تابستان‌های گرم و مرطوب قابل رشد است. البته آمریکا مهمترین تولیدکننده این محصول است. خشکبار مهمترین استفاده اقتصادی این محصول است هر چند استفاده‌های دیگری نیز از این درخت می‌شود مانند تولید در تهیه مبلمان و کاشت به عنوان گیاه زینتی، در کل روغن استخراج شده مغز پکان خوردنی بوده و برای تولید داروها و روغن‌های ضروری کاربرد دارد.

مشخصات گیاه‌شناسی پکان

پکان با نام علمی (*Carya illinoensis*) از خانواده (*Juglandaceae*)، گیاهی خزان‌دار است. تقریباً ۲۰-۲۵ گونه درختان وجود دارد. رنگ برگ‌ها نیز از زرد متمایل به سبز تا سبز کاملاً تیره متفاوت است. پکان گیاهی یک پایه بوده و گل‌های نر و ماده بطور جداگانه در روی درخت قرار دارند. انتخاب درست ارقام میتواند باعث گرده افشانی مناسب گردد. درخت پکان بزرگ و پر رشد بوده و ارتفاع آن به ۲۰-۴۰ و گاهی تا ۴۴ متر می‌رسد. شاخه‌های این درخت ۱۲-۲۳ متر گسترده شده و قطر تنه درخت بالغ به حدود ۲ متر می‌رسد. ارتفاع یک درخت بالغ ۱۰ ساله به حدود ۵ متر می‌رسد. برگ‌های شانه‌ای متناوب با ۳۰-۴۵ سانتیمتر طول، دارای ۹-۱۷ برگچه بوده که هر برگچه ۵-۱۲ سانتیمتر طول و ۲-۶ سانتی متر پهنا دارد. میوه‌ها تخم‌مرغی تا کشیده بوده و ۲/۶-۶ سانتیمتر طول و ۱/۵-۳ سانتیمتر عرض دارد. پوسته سخت قهوه‌ای تیره با ضخامت ۳-۴ میلیمتر می‌باشد. رنگ میوه در ابتدا سبز است و با بالغ شدن میوه به قهوه‌ای تغییر یافته و نهایتاً با چهار شکاف، میوه آجیلی از درون آن آزاد می‌شود. بیشتر ارقام حداقل ۱۸۰ روز و شاید ۲۸۰ روز نیاز دارند تا میوه آن‌ها برسد.

mm

جدول ۱- مشخصات گیاه‌شناسی پکان

پکان، گردوی گرمسیری	نام فارسی
Pecan	نام انگلیسی
<i>Carya illinoensis</i>	نام علمی
Juglandaceae	خانواده

شکل ۱- آشنایی با درخت، برگ، گل و میوه پکان

کاشت

رسیدن محصول پکان به یک فصل رویشی طولانی نیاز دارد. بیشتر ارقام به سرمای کوتاه تا متوسط نیاز دارند. درختان دارای مقاومت کمی نسبت به سرما می‌باشند و اغلب آن‌ها در مناطق گرم رشد می‌کنند. در احداث باغ پکان نوع خاک دارای اهمیت می‌باشد، بطوری که زهکش و وضعیت تغذیه‌ای آن باید خوب باشد. این گیاه دارای ریشه محوری و عمیق است به همین دلیل خاکی با عمق حداقل ۲ متر نیاز دارد. به دلیل اینکه برداشت به صورت ماشینی است زمین بایستی مسطح باشد. بطور کلی میزان محصول یک باغ پکان صرف نظر از نوع رقم، بستگی به رطوبت و حاصلخیزی خود خاک دارد.

درختان پکان بیش از ۱۰۰ سال عمر کرده و قادر به باردهی می‌باشند برای گرده افشانی باید، دو یا سه درخت از واریته‌های مختلف در باغ وجود داشته باشند تا دانه گرده مورد نیاز را در اختیار درختان قرار دهند. سیستم

سال آوری در پکان بسته به رقم متفاوت است. به همین دلیل پیشنهاد شده در هنگام احداث باغ حداقل از ۴ رقم استفاده گردد تا همه ساله نیمی از درختان محصول داشته باشند.

شکل ۲- باغ پکان

داشت

گردوها و پکان‌ها در زمان پر شدن مغز نیاز به آب دارند و کمبود آب در این زمان باعث چروکیده شدن و بادزدگی مغز میوه می‌شود.

درختان پکان در جذب کودها کند بوده ولی چون سال آوری دارند در سال باردهی باید کود بیشتری مصرف شود. البته ازت را باید همه ساله به درختان داد، اما فسفر و عناصر کم مصرف را در سال باردهی به درخت می‌دهند. عنصر روی نقش مهمی دارد و در صورت کمبود، برگ‌های درخت کوچک و پیچیده به خود می‌گیرد. محلول پاشی با عناصر کم مصرف در زمان پر کردن مغز نقش مهمی در بالا بردن وزن میوه دارد.

برداشت

برداشت محصول در آمریکا بطور معمول در مهر و آبان ماه صورت می‌گیرد. در سیستم برداشت به طریق جمع‌آوری، یا محصول به روی زمین تکانده می‌شود یا اجازه داده می‌شود تا به روی زمین بیفتد و پس از جمع کردن در یک جا توسط یک ماشین از زمین برداشته می‌شود.

شکل ۳- برداشت میوه پکان

منبع

نصیبی، زهرا؛ ملاحی، طاهره؛ عباسی، معصومه. (۱۳۹۰). پکان. هرمزگان: مدیریت هماهنگی ترویج کشاورزی